

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4893-4895/2565

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นาย ม. กับพวกโจทก์ร่วม นาย น. กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 341, ป.อ. มาตรา 342, ป.วิ.อ. มาตรา 2, ป.วิ.อ. มาตรา 43, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 264, ป.อ. มาตรา 265, ป.อ. มาตรา 268, ป.อ. มาตรา 90, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยทั้งสามร่วมกันใช้เอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินปลอมมาหลอกลวงขายที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นที่ดินมีสิ่งปลูกสร้างอาคารอะพาร์ตเมนต์ อยู่ใกล้ถนนพญาไทติดแหล่งชุมชนจนหลงเชื่อแล้วโจทก์ร่วมที่ 1 โดยโจทก์ร่วมที่ 2 ทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันยอมได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยทั้งสามดังกล่าว แม้โจทก์ร่วมทั้งสองจะมีพฤติการณ์เรียกผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ดังที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 กล่าวอ้างมาในฎีกาก็เป็นเรื่องการเรียกดอกเบี้ยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเป็นคนละส่วนกับต้นทุนที่โจทก์ร่วมทั้งสองต้องเสียไปในการซื้อที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมทั้งสองจึงเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอม โจทก์ร่วมที่ 1 ต้องสูญเสียเงิน 14,520,000 บาท เนื่องจากถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กับพวกร่วมกันหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แม้ศาลจะไม่ได้พิพากษาลงโทษในความผิดฐานฉ้อโกงเนื่องจากเป็นบทเบากว่าความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ศาลก็มีอำนาจสั่งให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 คืนเงินจำนวน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้ ส่วนจำเลยที่ 2 และที่ 3 จะมีสิทธิเรียกที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 1 อย่างไร จำเลยที่ 2 และที่ 3 ชอบที่จะไปดำเนินคดีทางแพ่งตามสิทธิของตนต่อไป โจทก์ร่วมทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทเพราะหลงเชื่อคำหลอกลวงว่า ที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ตเมนต์ตั้งอยู่ มิใช่เพราะหลงเชื่อว่าจะมีการซื้อคืนในราคา 17,000,000 บาท ตามที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำพวกของตนมาแอบอ้างแสดงตนเป็น บ. ผู้จะซื้อคืน ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่การหลอกลวงขายที่ดินพิพาทอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จแล้ว การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตาม ป.อ. มาตรา 341 (เดิม) เท่านั้น หาเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่นตามมาตรา 342 (1) (เดิม) ประกอบมาตรา 341 (เดิม)

คำพิพากษา

คดีทั้งสามสำนวนนี้ ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยให้เรียกโจทก์ทั้งสามสำนวนว่า โจทก์ เรียกจำเลยในสำนวนแรก คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.423/2561 ว่า จำเลยที่ 1 จำเลยในสำนวนที่สอง คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.648/2561 ว่า จำเลยที่ 2 และจำเลยในสำนวนที่สาม คือคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.775/2561 ว่า จำเลยที่ 3 ตามลำดับ โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 264, 265, 268, 341, 342 ธิบสำเนาระวางที่ดินและใบอนุญาตก่อสร้างอาคารปลอมของกลาง ให้จำเลยทั้งสามร่วมกันคืนหรือใช้เงิน 14,520,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่ผู้เสียหายที่ 1 นับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.7745/2561 ของศาลแขวงพระนครเหนือ และนับโทษจำคุกของจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.424/2561 คดีอาญา

หมายเลขดำที่ อ.647/2561 และคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ.774/2561 ของศาลชั้นต้นตามลำดับ จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ แต่รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อระหว่างพิจารณา นายไมตรี ผู้เสียหายที่ 1 และนางสาวอรุณี ผู้เสียหายที่ 2 ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ทั้งสามสำนวน ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 268 วรรคแรก ประกอบมาตรา 265 (ที่ถูกลบ 265 (เดิม)), 342 (1) (ที่ถูกลบ 342 (1) (เดิม)) ประกอบมาตรา 341 (ที่ถูกลบ 341 (เดิม)), 83 การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทลงโทษฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุกคนละ 2 ปี ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 รับสำเนาระวางที่ดินและใบอนุญาตก่อสร้างอาคารปลอม ของกลาง ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก ส่วนคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อปรากฏว่าศาลยังไม่มีคำพิพากษา และคำขอให้คืนหรือใช้ราคาทรัพย์แก่ผู้เสียหายที่ 1 หรือโจทก์ร่วมที่ 1 ตามฟ้อง ให้ยก โจทก์ร่วมทั้งสอง จำเลยที่ 2 และที่ 3 อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ร่วมที่ 1 จำนวน 14,520,000 บาท ให้นับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 2 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1274/2562 ของศาลชั้นต้น และนับโทษจำเลยที่ 3 ต่อจากโทษของจำเลยที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1275/2562 ของศาลชั้นต้น นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมทั้งสอง จำเลยที่ 2 และที่ 3 ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้คู่ความดังกล่าวฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้ฎีกาโต้แย้งกันฟังได้ว่า โจทก์ร่วมที่ 1 และที่ 2 เป็นสามีภริยากัน โจทก์ร่วมที่ 1 และที่ 2 ร่วมกันลงทุนซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมประมาณ 25 แปลง วงเงินประมาณ 200,000,000 บาท จำเลยที่ 1 เดิมมีสัญชาติจีน ต่อมาเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2555 จำเลยที่ 1 ได้รับพระบรมราชานุญาตให้แปลงเป็นสัญชาติไทย จำเลยที่ 1 ลงทุนซื้อที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี รวมประมาณ 120 แปลง วงเงินประมาณ 500,000,000 บาท การลงทุนซื้อที่ดินของโจทก์ร่วมทั้งสองและจำเลยที่ 1 ดังกล่าวกระทำเหมือนกัน คือ ภายหลังที่โจทก์ร่วมทั้งสองและจำเลยที่ 1 จดทะเบียนซื้อที่ดินแต่ละแปลงแล้ว ในวันเดียวกันจะมีการทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินคืนแก่เจ้าของเดิมโดยกำหนดราคาขายคืนสูงกว่าราคาที่ซื้อมา ซึ่งเป็นการคิดผลประโยชน์ตอบแทนสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 15 ต่อปี นอกจากนี้ยังมีกลุ่มทุนที่ลงทุนซื้อที่ดินในพื้นที่เมืองพัทยา ทำนองเดียวกัน คือ กลุ่มทุนของนายไพฑูรย์และนางหฤทัย ตามวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุในฟ้อง มีคนร้ายร่วมกันทำปลอมสำเนาระวางที่ดินหมายเลข 5134 I 0428 - 5 มาตราส่วน 1:1,000 ของกรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง อันเป็นเอกสารราชการ โดยทำการแก้ไขรูปแปลงที่ดิน เลขที่ดินให้ผิดไปจากต้นฉบับ โดยเพิ่มรูปแปลงเลขที่ดิน 205 เข้าไปในสำเนาระวางที่ดินดังกล่าวแล้วนำไปถ่ายเอกสารทำให้ปรากฏรูปแปลงที่ดินและเลขที่ดิน 205 ในเอกสารราชการปลอมดังกล่าว และปลอมใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร เลขที่ 224/2554 ของนายอิทธิพล นายกเมืองพัทยา อันเป็นเอกสารราชการขึ้นทั้งฉบับ ที่ดินแปลงเลขที่ 205 คือ ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระวางที่ดินหมายเลข 5134 I 1228 - 4 มาตราส่วน 1:4,000 เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2554 นางวัชรินทร์ ขายที่ดินโฉนดดังกล่าวโดยไม่มีสิ่งปลูกสร้างแก่นายบุญเลิศ ในราคา 500,000 บาท เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2555 นายบุญเลิศขายที่ดินโฉนดดังกล่าวแก่จำเลยที่ 1 โดยระบุว่า ขายที่ดินพร้อม

สิ่งปลูกสร้าง เลขที่ 63/37 - 38 ในราคา 3,000,000 บาท และเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2556
จำเลยที่ 1 ชายที่ดินโฉนดดังกล่าวแก่โจทก์ร่วมที่ 1 โดยระบุว่าชายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเลขที่
ดังกล่าวในราคารวมค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย 14,520,000 บาท แต่แจ้งราคาในการจดทะเบียน
ซื้อขาย 10,000,000 บาท ในวันเดียวกันนั้นโจทก์ร่วมที่ 2 ในฐานะตัวแทนโจทก์ร่วมที่ 1 ทำสัญญา
จะซื้อจะขายที่ดินคืนแก่ผู้แอบอ้างเป็นนายบุญเลิศ ผู้จะซื้อในราคา 17,000,000 บาท กำหนดซื้อ
คืนภายในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2556 ครั้นเมื่อถึงกำหนดได้มีการขยายระยะเวลาซื้อคืนเป็นภายใน
วันที่ 3 มกราคม 2558 และกำหนดราคาเพิ่มเป็น 21,500,000 บาท สิ่งปลูกสร้างเลขที่ดังกล่าวคือ
อาคาร อ. ซึ่งเป็นอะพาร์ตเมนต์ ไม่ได้ปลูกสร้างอยู่ในที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 ที่โจทก์ร่วมที่ 1
ซื้อจากจำเลยที่ 1 และไม่มีการซื้อคืนตามกำหนดระยะเวลาที่ขยายออกไป โจทก์ร่วมทั้งสองจึง
ร้องทุกข์ให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามกับพวก มีการแจ้งสิทธิและขอหาแก่จำเลยทั้งสามโดย
ชอบแล้ว จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองประการ
แรกว่า จำเลยทั้งสามเป็นคนร้ายร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร
และสำเนาระวางที่ดินหรือไม่ เห็นว่า ในคดีอาญาโจทก์มีหน้าที่นำสืบพยานหลักฐานให้รับฟังได้โดย
ปราศจากข้อสงสัยว่าจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ฟ้อง คดีนี้โจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองไม่มี
พยานรู้เห็นที่แสดงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสามร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการสำเนาใบอนุญาต
ก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินจะอาศัยเพียงพฤติการณ์ที่จำเลยทั้งสามมีส่วนเกี่ยวพันและ
เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างนายบุญเลิศผู้ขายกับจำเลยที่ 1 ผู้ซื้อ
เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2555 ที่จดแจ้งว่าซื้อขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง ทั้งที่ความจริงที่ดินไม่มี
สิ่งปลูกสร้างตามที่โจทก์ร่วมทั้งสองยกขึ้นอ้างมาในฎีกามารับฟังเป็นผลร้ายแก่จำเลยทั้งสามว่าเป็น
ผู้ร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการตามฟ้องนั้น หาชอบไม่ ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาต้องกันมาให้
ยกฟ้องโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองในความผิดฐานร่วมกันทำปลอมเอกสารราชการ นั้น ศาลฎีกา
เห็นฟ้องด้วย ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า จำเลยทั้งสาม
ร่วมกันกระทำความผิดฐานใช้เอกสารราชการปลอมและร่วมกันฉ้อโกงโจทก์ร่วมทั้งสองตามฟ้อง
หรือไม่ เห็นว่า ที่ดินพิพาทตามโฉนดที่ดินเลขที่ 94663 เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า อาคารอะพาร์
ตเมนต์ อ. ไม่ได้ปลูกสร้างอยู่บนที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมที่ 2 เป็นประจักษ์พยานเบิกความว่า จำเลยที่
2 และที่ 3 เป็นผู้นำที่ดินพิพาทมาบอกขายและพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ ต่อมา
จำเลยที่ 2 และที่ 3 ให้นางสาวยุพาพรลูกจ้างจำเลยที่ 3 พาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์
และนำสำเนาระวางที่ดิน สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารมาให้โจทก์ร่วมที่ 2 ตรวจสอบแล้วเห็นว่า
ตรงกัน จึงปรึกษากับโจทก์ร่วมที่ 1 จนตกลงซื้อ ก่อนหน้านั้นจำเลยที่ 2 และที่ 3 เคยนำที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้างมาขายแก่โจทก์ร่วมที่ 2 โดยมีเงื่อนไขให้เจ้าของเดิมซื้อคืนประมาณ 10 แปลง และมี
นางสาวยุพาพร เป็นพยานเบิกความสนับสนุนว่าพยานเคยได้รับแจ้งจากจำเลยที่ 3 ให้พาโจทก์
ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ที่พิพาท จำเลยที่ 3 เคยให้พยานพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคาร
หลายแห่งเท่าที่จำได้มี อาคาร จ. อาคาร บ. และอาคาร อ. ซึ่งเป็นอาคารพาณิชย์ เป็นต้น พยาน
รู้จักจำเลยที่ 2 เคยพบที่สำนักงานที่ดิน จำเลยที่ 3 จะเรียกจำเลยที่ 2 ว่า แม่ กับมีนายบุญเลิศ เป็น
พยานเบิกความว่า พยานให้นายเจริญ บุตรของลุงเป็นนายหน้าขายที่ดินพิพาทในราคา 2,400,000
บาท ต่อมาวันที่ 1 มิถุนายน 2555 นายเจริญนัดพยานให้ไปโอนขายที่ดินพิพาทที่สำนักงานที่ดิน
จังหวัดชลบุรี สาขาบางละมุง เมื่อไปถึงมีการนำเอกสารที่พบไว้มาให้พยานลงชื่อโดยพยานไม่รู้จัก
จำเลยที่ 1 ผู้ซื้อพยานลงชื่อในเอกสารโดยไม่ได้อ่านข้อความ พยานได้รับชำระราคา 2,400,000

บาท ตามรายการโอนเงินเข้าสมุดบัญชีเงินฝากของพยาน แล้วพยานถอนเงิน 60,000 บาท เพื่อชำระค่านายหน้าแก่นายเจริญกับพวกซึ่งมีผู้หญิงรวมอยู่ด้วย พยานขายที่ดินพิพาทโดยไม่มีเจตนาจะซื้อคืน สัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทระหว่างพยานกับจำเลยที่ 1 ที่มีข้อความว่าขายที่ดินพร้อมอะพาร์ตเมนต์ นั้น พยานไม่ทราบ และตามสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืน ลายมือชื่อผู้จะซื้อคืนไม่ใช่ลายมือชื่อของพยาน ทั้งยังได้ความจากจำเลยที่ 1 เบิกความเท็จสมว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้านำที่ดินพิพาทพร้อมสิ่งปลูกสร้างอะพาร์ตเมนต์มาขายแก่จำเลยที่ 1 และตามฎีกาของจำเลยที่ 3 ยอมรับว่าจำเลยที่ 3 ได้รับค่านายหน้าจากการขายที่ดินพิพาทเพียง 200,000 บาท ส่วนจำเลยที่ 2 ฎีกาอ้างว่า เงิน 280,000 บาท ที่โจทก์ร่วมที่ 2 โอนให้จำเลยที่ 2 เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2556 เป็นการชำระราคาแหวนทับทิมล้อมเพชรที่โจทก์ร่วมที่ 2 ซื้อไปจากจำเลยที่ 2 ไม่ใช่ค่านายหน้าจากการขายที่ดินพิพาท นั้น จำเลยที่ 2 ไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดสนับสนุน ดังนี้ พยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองมีน้ำหนักมั่นคง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันเป็นนายหน้านำสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินซึ่งเป็นเอกสารราชการปลอม มาหลอกลวงขายที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าแก่โจทก์ร่วมที่ 2 ว่าที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ตเมนต์ อ. ปลูกสร้างอยู่ และพาโจทก์ร่วมที่ 2 ไปดูอาคารอะพาร์ตเมนต์ดังกล่าว จนโจทก์ร่วมที่ 2 หลงเชื่อและได้ปรึกษากับโจทก์ร่วมที่ 1 แล้วโจทก์ร่วมที่ 1 ตกลงซื้อที่ดินพิพาทซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าในราคา 14,520,000 บาท โจทก์ร่วมที่ 1 ย่อมได้รับความเสียหาย จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้าขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่เมืองพัทธามาหลายปี ไม่น่าเชื่อว่าจะไม่รู้ตำแหน่งของที่ดินพิพาทว่าเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ชื่อนำสืบต่อสู้ของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ไม่มีน้ำหนัก ไม่สามารถฟังหักล้างพยานหลักฐานโจทก์และโจทก์ร่วมทั้งสองได้ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาต้องกันมาว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมและฉ้อโกง นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้นสำหรับจำเลยที่ 1 ผู้ขายที่ดินพิพาทแก่โจทก์ร่วมที่ 1 ข้อเท็จจริงได้ความว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 เป็นนายหน้านำที่ดินพิพาทมาขายแก่จำเลยที่ 1 ซึ่งเป็นนายทุนซื้อที่ดินในพื้นที่เมืองพัทธามาเช่นเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสอง พฤติการณ์ที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำที่ดินพิพาทมาขายแก่จำเลยที่ 1 โดยจำเลยที่ 1 ผู้ซื้อที่ดินพิพาทไม่ได้พบกับนายบุญเลิศผู้ขายที่ดินพิพาท ทำนองเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กีดกันไม่ให้พบกับจำเลยที่ 1 และมีการนำผู้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 ที่ 3 มาแสดงตนเป็นนายบุญเลิศทำสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 2 ทำนองเดียวกับที่เคยทำสัญญาจะซื้อที่ดินพิพาทคืนจากจำเลยที่ 1 ตามพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุสมควรเชื่อได้ว่าจำเลยที่ 1 ถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 หลอกลวงเช่นเดียวกับโจทก์ร่วมทั้งสอง จึงฟังไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 เป็นตัวการร่วมกระทำความผิดกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 ที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษายกฟ้องสำหรับจำเลยที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปตามฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ว่า โจทก์ร่วมทั้งสองเป็นผู้เสียหายหรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมทั้งสองถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันใช้เอกสารราชการสำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและสำเนาระวางที่ดินปลอมมาหลอกลวงขายที่ดินพิพาท ซึ่งเป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่าไม่มีสิ่งปลูกสร้างว่าเป็นที่ดินมีสิ่งปลูกสร้างอาคารอะพาร์ตเมนต์ อ. อยู่ใกล้ถนนพัทธมาใต้ติดแหล่งชุมชนจนหลงเชื่อ แล้วโจทก์ร่วมที่ 1 โดยโจทก์ร่วมที่ 2 ทำสัญญาซื้อขายที่ดินพิพาทจากจำเลยที่ 1 โจทก์ร่วมทั้งสองซึ่งเป็นสามีภริยากันย่อมได้รับความเสียหายจากการกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ดังกล่าว แม้โจทก์ร่วมทั้งสองจะมีพฤติการณ์เรียกผลประโยชน์ตอบแทนเกินกว่าอัตราร้อยละ 15 ต่อปี ดังที่จำเลยที่

2 และที่ 3 กล่าวอ้างมาในฎีกาก็เป็นเรื่องการเรียกดอกเบี้ยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายเป็นคนละ ส่วนกับต้นเงินที่โจทก์ร่วมทั้งสองต้องเสียไปในการซื้อที่ดินพิพาท โจทก์ร่วมทั้งสองจึงเป็น ผู้เสียหายโดยนิตินัยในความผิดฐานฉ้อโกงและใช้เอกสารราชการปลอม ฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยต่อไปว่า ศาลล่างทั้งสองลงโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 คนละ 2 ปี เหมาะสมหรือไม่ เห็นว่า ตามฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองมีลักษณะเป็นการใช้โทษทางอาญา มา บิบบังคับจำเลยให้ชำระหนี้ทางแพ่ง ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของการลงโทษในคดีอาญา คดีนี้โจทก์ ฟ้องว่าจำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอมหลอกลวงขายที่ดินพิพาทแปลงเดียว ที่ ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจลงโทษจำคุกคนละ 2 ปี เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ศาลฎีกา เห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองฟังไม่ขึ้น มีปัญหาต้องวินิจฉัยประการสุดท้ายว่า จำเลยทั้ง สามต้องร่วมกันใช้เงิน 14,520,000 บาท ที่ยังไม่ได้คืนแก่โจทก์ร่วมที่ 1 ตามที่โจทก์มีคำขอมา หรือไม่ เห็นว่า โจทก์ร่วมที่ 1 ต้องสูญเสียเงินจำนวน 14,520,000 บาท เนื่องจากถูกจำเลยที่ 2 และที่ 3 กับพวกร่วมกันหลอกลวงอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกง แม้ศาลจะไม่ได้พิพากษาลงโทษใน ความผิดฐานฉ้อโกงเนื่องจากเป็นบทเบากว่าความผิดฐานร่วมกันใช้เอกสารราชการปลอม ศาลก็ มีอำนาจสั่งให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 คืนเงินจำนวน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 ได้ ส่วนจำเลย ที่ 2 และที่ 3 จะมีสิทธิเรียกที่ดินพิพาทคืนจากโจทก์ร่วมที่ 1 อย่างไร จำเลยที่ 2 และที่ 3 ชอบที่จะ ไปดำเนินคดีทางแพ่งตามสิทธิของตนต่อไป สำหรับจำเลยที่ 1 ไม่ได้ร่วมกระทำความผิดกับจำเลย ที่ 2 และที่ 3 แม้จำเลยที่ 1 จะได้รับแคชเชียร์เช็คจำนวน 11,500,000 บาท มาจากจำเลยที่ 2 และที่ 3 จำเลยที่ 1 ก็ไม่ต้องร่วมกับจำเลยที่ 2 และที่ 3 รับผิดชอบโจทก์ร่วมที่ 1 ที่ศาลอุทธรณ์ พิพากษาให้จำเลยที่ 2 และที่ 3 ร่วมกันชำระเงิน 14,520,000 บาท แก่โจทก์ร่วมที่ 1 มานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ร่วมทั้งสองและฎีกาของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง โจทก์ร่วมทั้งสองตกลงซื้อที่ดินพิพาทเพราะหลงเชื่อคำหลอกลวงว่า ที่ดินพิพาทมีอาคารอะพาร์ ตเมนต์ตั้งอยู่ มิใช่เพราะหลงเชื่อว่าจะมีการซื้อคืนในราคา 17,000,000 บาท ตามที่จำเลยที่ 2 และที่ 3 นำพวกของตนมาแอบอ้างแสดงตนเป็นนายบุญเลิศผู้จะซื้อคืน ซึ่งเกิดขึ้นภายหลังที่การ หลอกลวงขายที่ดินพิพาทอันเป็นความผิดฐานฉ้อโกงสำเร็จแล้ว การกระทำของจำเลยที่ 2 และที่ 3 จึงเป็นความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (เดิม) เท่านั้น หาเป็น ความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงโดยแสดงตนเป็นคนอื่นตามมาตรา 342 (1) (เดิม) ประกอบมาตรา 341 (เดิม) ดังที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาไม่ และที่ศาลอุทธรณ์นับโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ต่อจาก โทษของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ.1274/2562 และ อ.1275/2562 ของ ศาลชั้นต้น ตามลำดับนั้น เป็นการไม่ถูกต้องเพราะโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีอาญา หมายเลขแดงดังกล่าวเป็นโทษจำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้ มิใช่โทษจำคุกในคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ.647/2561 และ อ.774/2561 ของศาลชั้นต้น ตามลำดับ ที่โจทก์ขอให้ปรับโทษ จำคุกจำเลยที่ 2 และที่ 3 ต่อจากคดีอาญาดังกล่าว และไม่ปรากฏว่าคดีอาญาที่โจทก์ขอให้ปรับโทษ ต่อเนื่องศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาอย่างไร จึงไม่อาจปรับโทษต่อตามคำขอของโจทก์ส่วนนี้ได้ ปัญหา ทั้งสองดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย ศาลฎีกายกขึ้นอ้างได้ตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 พิพากษาแก้ เป็นว่า จำเลยที่ 2 และที่ 3 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (เดิม) ยกคำขอนับ โทษต่อสำหรับจำเลยที่ 2 และที่ 3 โทษและนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ค่าฤชาธรรมเนียมคดีส่วนแพ่งชั้นฎีกาให้เป็นพับ

เมธี ประจงการ · ธงชัย จันทน์วิรัช · เขต กวีบริบูรณ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/4893-4895/2565>